

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

مصاحبه پژوهشی؛

"بی مهری ماه مهر به بازار نوشت افزار"

معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: زهره دانشمندی

- ✚ تولیدکنندگان نوشت افزار در آستانه هشتمین سال فعالیت خود توانسته‌اند، میزان تولیدات خود را از ۵۰۰ هزار نسخه به ۷ میلیون عدد تیراژ برسانند که این موضوع خود بیانگر ظرفیت کار در این حوزه است.
- ✚ طبق آمار، سرانه مصرف خودکار در کشور ۴۰۰ میلیون در سال و مداد ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار قراض است. در حوزه مداد تولید داخلی پاسخگوی نیاز است، ولی در زمینه خودکار هنوز خودکفایی حاصل نشده است.
- ✚ در سال ۹۸ مردم بین ۶۰ تا ۷۰ درصد نوشت افزار ایرانی خریداری می‌کنند، چراکه تحریم و ممنوعیت واردات برخی از نوشت افزارها باعث شد که تولیدات داخلی افزایش پیدا کند.
- ✚ کاهش تولید و افزایش قیمت تولیدات پتروشیمی، تعلق نگرفتن ارز دولتی برای واردات کاغذ و ... از مهم‌ترین دلایل افزایش قیمت بازار نوشت افزار در سال جاری است.
- ✚ وضعیت افزایش قیمت و به دنبال آن آشفتگی بازار لوازم آموزشی و کاهش کمی و کیفی استانداردهای آموزشی کشور را باید نگران‌کننده دانست.

□ مقدمه

قدیم‌ها می‌خواندیم «باز آمد، بوی ماه مدرسه»؛ مصرعی که با خودش، حس نوشتار بوی دفتر و کتاب نو و اشتیاق خرید مداد و مدادنگی به همراه داشت. اما ظاهراً امسال، قبل از بوی ماه مهر و مدرسه، بوی گرانی نوشت افزار به مشام والدینی که دانش‌آموز و محصل دارند، می‌رسد.

با نگاهی گذرا به تقویم روز مشاهده می‌کنیم که کمتر از ۱۰ روز به بازگشایی مدارس باقی مانده است و همه خانواده‌هایی که فرزند دانش‌آموز دارند با شور و اشتیاق و با توجه به موقعیت اقتصادی در حال خرید نوشت افزار هستند، هر چند که در کنار این شور و اشتیاق با افزایش بیش از ۵۰ درصدی قیمت‌ها روبرو شده‌اند که برای اغلب خانواده‌ها به دغدغه‌ای تبدیل شده است. این گرانی ملزومات آموزشی که امسال ابعاد گسترده‌تری نسبت به سال‌های گذشته یافته است، این سوال را در اذهان پیش می‌آورد که اثرات این پدیده اقتصادی و اجتماعی در کیفیت و کمیت آموزش دانش‌آموزان چه خواهد بود؟

به همین بهانه در مصاحبه‌ای^۱ با آقای موسی فرزانیان رئیس اتحادیه فروشندگان نوشت افزار و لوازم مهندسی موضوع با محورهای زیر مورد بحث و بررسی قرار گرفت:

- میزان تولید و مصرف نوشت افزار سالیانه در کشور
- علل و عوامل افزایش قیمت نوشت افزار
- میانگین هزینه خرید نوشت افزار برای یک دانش‌آموز در سال تحصیلی جدید
- گردش مالی این صنعت در ایران و جهان

^۱ - مصاحبه در ۱۲ شهریور ۹۸ انجام شده است.

□ آمار تولید نوشت افزار ایرانی - اسلامی

فعالان مجمع نوشت افزار ایرانی - اسلامی کار خود را با دو برند و حدود ۵۰۰ هزار نسخه در سال ۹۱ آغاز کرده‌اند، این میزان تا سال ۹۶ به بیش از ۷۰ برند و تیراژ بیش از ۷ میلیون نسخه افزایش یافته است. تعداد تولیدکنندگان این حوزه در سال ۹۷ به ۱۰۰ تولیدکننده و فعال افزایش یافت، علاوه بر این، فعالان این حوزه در سال گذشته با ورود به تولید و فعالیت در حوزه‌های جدیدتر، توانستند تنوع محصولات خود را به ۵ هزار محصول افزایش دهند.^۱

تولیدکنندگان این محصولات در نظر دارند تا در هشتمین سال فعالیت، محصولات خود را به کشورهای همسایه نیز صادر کنند. لذا در صورت بهتر شدن شرایط و فراهم شدن مواد اولیه، تولیدات این حوزه در سال ۹۸ به کشورهای همسایه صادر خواهد شد.^۲

همچنین در حال حاضر ۷ کارخانه، به دلیل ممنوعیت واردات خودکار (پرمصرف‌ترین محصول نوشت افزار) به کشور از سال گذشته فعالیت می‌کنند که البته حجم تولید آنها کفاف نیاز بازار کنونی را نمی‌دهد. طبق آمار سرانه مصرف خودکار در کشور ۴۰۰ میلیون عدد در سال است که این موضوع نشان می‌دهد در زمینه خودکار هنوز خودکفایی حاصل نشده است. همچنین ظرفیت تولید مداد کشور ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار قراض در سال است که معادل ۸۲۰ میلیون عدد است، اما نیاز سالانه کشور ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار قراض معادل ۳۲۰ میلیون عدد مداد است. در حال حاضر ۶ واحد تولیدکننده مداد در کشور وجود دارد که این واحدها قادر به تأمین همه نیازهای کشور هستند. به همین دلیل از خرداد ماه سال گذشته واردات این کالا ممنوع شد. همچنین اولویت تولیدکنندگان مداد، تأمین بازار داخلی است؛ چراکه برای تولید این محصول باید چوب و مغز مداد از خارج وارد شود. شرایط اکولوژیکی کشورمان به گونه‌ای است که باید چوب مداد را از خارج وارد کنیم، همچنین مغز مداد مشکی از خارج وارد می‌شود اما مغز سایر رنگ‌ها داخلی است. همچنین دفترچه مشق به عنوان دومین نوشت افزار پرمصرف کشور، دارای ۱۲۶ واحد مجوز صنعتی است که سالیانه ۱۶۶ هزار تن تولید می‌کنند، در حالی که مصرف کشور در این زمینه ۴۰ هزار تن در سال است.^۳

به اعتقاد فرزانیان، رئیس اتحادیه نوشت افزار، یکی از اتفاقات مهمی که در حوزه نوشت افزار رخ داده، حضور واردکنندگان در تولید است. واردکنندگان نوشت افزار با مشاهده افزایش نرخ ارز عدم تطابق بودجه خانوار با قیمت‌های موجود، تصمیم گرفتند به سمت تولید بروند.

□ برای اولین بار در کشور؛ سهم ۶۰ درصدی نوشت افزار ایرانی در بازار سال ۹۸

برخی از صنایع کشور با وجود اینکه به ظاهر نقش زیادی در روند توسعه نداشته و ظاهراً ارزشی بالایی ندارند، اما در عمل هر ساله باعث خروج مقادیر زیادی ارز از کشور می‌شوند. چین و تایلند و آلمان مهم‌ترین کشورهای هستند که تاکنون بازار نوشت افزار ایران را در چنبره صادرات محصولاتشان داشته‌اند، اما امسال برای اولین بار یک اتفاق جدید رخ داده است، شماری از شرکت‌هایی که در سالیان گذشته نقش واردکننده نوشت افزار به کشور داشته‌اند، در زمره تولیدکنندگان ظاهر شده‌اند و دانش‌آموزان ایرانی، ایرانی‌ترین نوشت افزار ساخت کشور را مصرف می‌کنند.

۱- روزنامه فرهیختگان، سید سعید حسینی، مدیرعامل مجمع نوشت افزار ایرانی- اسلامی، احتمال گرانی لوازم التحریر تا ۸۷ درصد نسبت به گذشته، ۶ مرداد ۹۸

۲- تسنیم، سید سعید حسینی، ظرفیت بالای تولید نوشت افزار در کشور، ۱۸ فروردین ۹۸

۳- آفتاب نیوز، ششمین نمایشگاه نوشت افزار و تجهیزات مهندسی، اسفندیاری، معاون دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت، ۱۳ تیر ۹۸

موسی فرزانیان در این خصوص معتقد است که مردم امسال بین ۶۰ تا ۷۰ درصد نوشت افزار در بازار را ایرانی خریداری می‌کنند، چراکه تحریم و ممنوعیت واردات برخی از نوشت افزار باعث شد که تولیدات داخلی افزایش پیدا کند. از سویی برای اینکه مردم جنس ارزان‌تر بخرند سراغ تولیدات وطنی رفتند. تا جایی که تا سال گذشته جامدادی هم وارداتی بود، ولی در حال حاضر در این کالای پرمصرف ۹۹ درصد داخلی سازی صورت گرفته است.

□ افزایش بیش از ۵۰ درصدی قیمت نوشت افزار در سال ۹۸

افزایش ۲ تا ۴ برابری وسایل مدرسه از کوله پشتی و جامدادی تا خودکار و پاک‌کن منجر به افزایش هزینه‌ها در مجموع خرید نوشت افزار شده است. همچنین گرانی کاغذ هم افزایش قیمت دفتر را به همراه داشته است و این روزها بسیاری از خانواده‌ها برای خرید لوازم سال تحصیلی جدید با مشکلات زیادی مواجه هستند. در جدول شماره یک قیمت اقلام نوشت افزار در سال ۹۷ و ۹۸ با هم مقایسه شده است:

جدول شماره ۱- مقایسه میانگین قیمت اقلام لوازم التحریر در سال ۹۸-۹۷

نوع کالا	سال ۹۷	سال ۹۸
هزینه تمام شده یک کوله پشتی (بدون برند)	۸۰ تا ۱۷۵ (هزار تومان)	۱۰۰ تا ۸۰۰ (هزار تومان)
جامدادی پارچه ای	۵ (هزار تومان)	۲۵ تا ۳۵ (هزار تومان)
مداد رنگی جنس معمولی	۱۸ (هزار تومان)	۲۳ (هزار تومان)
دفتر یادداشت ۸۰ برگ	۵۰۰ (تومان)	۳ (هزار تومان)
دفتر نوت برداری ۱۰۰ برگ	۴ (هزار تومان)	۸ (هزار تومان)
دفتر ساده ۸۰ برگ	۱۸۰۰ (تومان)	۵ (هزار تومان)
دفتر ساده ۶۰ برگ	۱۵۰۰ (تومان)	۵۵۰۰ تا ۶۰ (هزار تومان) (بستگی به ایرانی و خارجی)
دفتر ساده ۴۰ برگ	۲ (هزار تومان)	۲۵۰۰ هزار تومان
دفتر ساده ۱۰۰ برگ	۵ (هزار تومان)	۱۲ (هزار تومان)
دفتر نقاشی	۵ (هزار تومان)	۱۰ (هزار تومان)
مداد رنگی ۱۲ رنگ جنس مرغوب	۹ (هزار تومان)	۲۵ (هزار تومان)
مداد رنگی ۱۸ رنگ جنس ایرانی	۳ (هزار تومان)	۱۲ (هزار تومان)
مداد رنگی ۳۶ رنگ جنس مرغوب	۴۸ (هزار تومان)	۷۰ (هزار تومان)
ماژیک هایلایت	۲ (هزار تومان)	۵ (هزار تومان)
خودکار معمولی (سه رنگ)	۶ (هزار تومان)	۱۴ (هزار تومان)
خودکار باکیفیت	-	۱۵ تا ۲۰ (هزار تومان)
تراش	۵۰۰ (تومان)	۱۰۰۰ (تومان)
پاک‌کن	۵۰۰ (تومان)	۱۰۰۰ تا ۳ (هزار تومان)
جامدادی ساده و طرح دار	۵ (هزار تومان)	۲۰ تا ۵۰ (هزار تومان)
مداد مشکی و قرمز ۱۲ رنگ (بسته به نوع کیفیت)	۵ (هزار تومان)	۱۵ (هزار تومان)
دفتر کلاسور	۵ (هزار تومان)	۲۵ (هزار تومان)
پوشه دگمه دار	۳۰۰ تومان	۱۰۰۰ (تومان)

منبع: اقتصاد آنلاین

□ دلایل افزایش قیمت نوشت افزار در سال ۹۸

الف- کمبود مواد اولیه

امروزه کارخانه‌ها در آستانه سال تحصیلی به دلیل نبود جوهر و چوب مجبور هستند با حداقل ظرفیت تولید کنند، چرا که با کمبود مواد اولیه مواجه هستند. با وجود مسائل ارزی و مشکلات تحریم‌ها، قیمت مواد اولیه تقریباً سه برابر شده، اما قیمت فروش محصولات نهایی حداکثر ۶۰ درصد افزایش داشته و در نتیجه بسیاری از واحدهای تولیدی با حاشیه سود پایین تولید می‌کنند.

ب- مشکل تامین مواد اولیه نوشت افزار

۲۰ تا ۲۵ درصد مواد اولیه در صنعت نوشت افزار وارداتی است، درصد بیشتری از مواد اولیه این صنعت مربوط به صنعت پتروشیمی است که قیمت آن‌ها نسبت به سال گذشته ۳ تا ۵ برابر شده است. از طرف دیگر عرضه مواد اولیه پتروشیمی در بورس محدود است و در زمان عرضه نیز به مزایده گذاشته می‌شود و کسی که بیشترین قیمت را پیشنهاد بدهد، می‌تواند آن محصول را بخرد. تولیدکنندگان نوشت افزار نقدینگی کافی برای خرید مواد اولیه مورد نیاز یک سال خود را ندارند و اگر در زمان عرضه این مواد در بورس موفق به خرید نشوند، با توجه به اینکه زمان عرضه کالا در بورس مشخص نیست، مجبورند مواد اولیه را با اختلاف قیمت ۱۵ تا ۲۰ درصد از بازار آزاد تهیه کنند.^۱

ج- تعلق نگرفتن ارز دولتی به کاغذ

ارز دولتی^۲ به واردات کاغذ دانش‌آموزی اختصاص نیافته است، به همین دلیل قیمت دفتر دانش‌آموزی امسال افزایش قابل ملاحظه‌ای یافته است. لذا با توجه به اینکه کالاهای نوشت افزار در ردیف ۳ تعرفه گمرکی هستند، باید ارز مورد نیاز را از بازار ثانویه تهیه کنند که این مسئله خود بر افزایش قیمت نوشت افزار در کشور افزوده است. همچنین تهیه و تأمین ارز مورد نیاز فعالان این بخش از سوی بانک مرکزی با مشکلاتی مواجه است؛ به طوری که برای تبدیل ارز مورد نیاز خود فعالان این صنعت، متحمل هزینه اضافی می‌شوند. امروز قیمت ارز نیمایی به حدود قیمت ارز در بازار آزاد رسیده است که در نهایت افزایش بیشتر قیمت‌ها را به دنبال خواهد داشت. به عنوان نمونه باید گفت که در سال گذشته چوب و مغز مداد، ارز رسمی ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کردند، اما از ابتدای امسال ارز آن‌ها نیمایی شده است و این مسئله خود بر مشکلات این صنعت در سال جاری افزوده است.

د- افزایش قیمت دلار

طی یک سال گذشته که قیمت ارز بین ۴ تا ۳ برابر افزایش یافت، طبیعتاً قیمت نوشت افزار نیز بالا رفت و به طور میانگین، قیمت نوشت افزار حدود ۳ برابر سال قبل شده است. در این بین شاید بیشترین افزایش قیمت مربوط به دفتر باشد چراکه کاغذ در بازار به شدت گران شده به طوری که قیمت واردات هر بند کاغذ از ۹۰ تا ۱۰۰ هزار تومان به بیش از ۵۰۰ هزار تومان رسیده است.^۳ هر چند که با توجه به ثبات نسبی قیمت ارز از ابتدای امسال، تاکنون قیمت نوشت افزار افزایش چندانی نیافته است.

۲- محمدرضا صنعتکار رئیس انجمن تولیدکنندگان نوشت افزار کشور

۲- البته ارز دولتی برای کاغذ دانش‌آموزی به چند کارخانه که دارنده ماشین آلات اتوماتیک بوده اند تعلق گرفته که توزیع آن به عهده وزارت صنعت است

۳- پایگاه خبری ولایت، موسی فرزانیان، رئیس اتحادیه نوشت افزار و لوازم التحریر، ۱۴ مرداد ۹۸

ه- کاهش واردات لوازم التحریر

واردات نوشت افزار به شدت کاهش یافته است. در برخی موارد از جمله «مداد»، واردات ۱۰۰ درصد ممنوع است و در موارد دیگری از جمله پاک کن و تراش، تقریباً همه نیاز بازار از تولیدات داخلی تامین می شود و تولیدکنندگان نیز قول داده اند تا در فرصت باقی مانده تا آغاز فصل مدارس، تولیدات خود را افزایش دهند.

و- محدودیت های ثبت سفارش مواد اولیه و حمل و نقل بین المللی

محدودیت های ثبت سفارش مواد اولیه و همچنین حمل و نقل بین المللی یکی از مهم ترین معضلات واردکنندگان مواد اولیه این صنعت است.

ز- ناکافی بودن حمایت دولت از تولیدکنندگان نوشت افزار

از یک سو، با نگاهی به آمار تولید محصولات نوشت افزار و اتفاقی که برای قیمت کاغذ در سال گذشته و امسال رخ داده است، تولیدکنندگان این صنعت دچار مشکلات فراوانی شده اند، اگر در سال گذشته سهم کاغذ در هزینه تمام شده محصول حدود ۴۵ درصد بود، امسال این رقم به میزان ۸۷ درصد افزایش یافته است؛ به عبارت دیگر محصولاتی که با کاغذ تولید می شود، حدود دو تا سه برابر افزایش قیمت دارد و این در حالی است که افزایش قیمت کاغذ غیرطبیعی است. قیمت دلار سه برابر شده، اما کاغذ با ۹ برابر افزایش قیمت عرضه می شود. افزایش قیمت مواد اولیه نیز وجود دارد. همه اینها مشکلاتی است که تولیدکنندگان نوشت افزار در سال جدید با آن مواجه هستند.

از سوی دیگر، مجمع نوشت افزار ایرانی اسلامی در سال های اخیر تلاش هایی را در راستای حمایت از تولیدکنندگان این صنعت انجام داده است که نتایج خوبی داشته است. حمایت هایی نیز از سوی دولت در سال های گذشته در قالب ارائه تسهیلات، انجام شده که متأسفانه به دلیل سخت بودن شرایط آن، تولیدکننده ترجیح می دهد که به سمت بهره مندی از این مزایا نرود. در واقع حمایت های انجام شده در سال های گذشته بیشتر جنبه رفع تکلیف داشته است تا حمایت. این در حالی است که مسئولان می توانند با نظارت بر صادرات و عرضه مواد اولیه، شرایط را برای تولیدکننده مساعد کنند.

این در حالی است که رهبر معظم انقلاب در دیدار با هیئت دولت به تاریخ ۳۰ مرداد ۹۸ در خصوص حمایت از تولیدکنندگان داخلی تأکید داشتند و فرمودند: «من بارها در همین جلسه ای که با دوستان شما داشته ایم - چه جلسه دولت، چه جلسه اقتصادی که خیلی از آقایان حضور داشتید - بارها این را گفته ام؛ یک تولیدکننده برای اینکه یک کاری را انجام بدهد و شروع کند، از هفت خوان باید عبور بکند؛ حالا من می گویم هفت خوان، در واقع گاهی از هفتادخوان باید عبور بکند؛ قوانین، مقررات، این دستگاه می آید یک چیزی می گوید، آن دستگاه می آید یک چیزی می خواهد، آن دستگاه می آید یک مجوزی می خواهد؛ چه لزومی دارد؟ این ها را جدی باید وارد شد.»

بنابراین با توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب، امروز دو معضل پیش روی لوازم التحریر داخلی است، اول بخش نامه های دست و پاگیر اداری و حمایت کم دولت برای تولیدکنندگان و دوم قاچاق!

ح- تأثیرات منفی اقتصادی و اجتماعی - فرهنگی افزایش قیمت نوشت افزار در کشور

بحث نوشت افزار هم به لحاظ اقتصادی و هم فرهنگی سهمی مهمی در کشور دارد. شاید در ۲۰ سال قبل نوشت افزار مانند امروز کارکرد رسانه ای نداشته، اما امروزه این گستره علاوه بر ابزاری که کارکرد خود را دارد، به عنوان یک رسانه مطرح و محصولی محتو محور است که حداقل ۱۵ سال فرزندان کشور با آن ارتباط تنگاتنگی دارند و چه بسا شخصیت

آنها را شکل دهد. آمارها نشان می‌دهد که به لحاظ اقتصادی بیش از ۴ هزار میلیارد تومان گردش مالی در این بخش وجود دارد که در سال ۹۸ به گفته متخصصان این صنعت بیش از ۶۰ درصد آن در داخل کشور تولید می‌شود که این موضوع می‌تواند تولید ملی و اشتغال‌زایی در این زمینه را از ۶۰ درصد به ۱۰۰ درصد برساند که با همین کار بیش از ۵۰ هزار شغل ایجاد می‌شود و حتی قطب نوشت افزار در میان همسایه‌های خود شده؛ اما شرط آن این است که مهم‌ترین مصرف‌کننده این بخش با تولید داخلی همسو شود.^۱

گزارش مرکز آمار ایران در سال‌های گذشته نشان داده است که خانوارها برای جبران کسری بودجه، سهم هزینه آموزش را کاهش داده‌اند تا جایی که سهم آموزش در سبد هزینه خانوارها برای سال ۱۳۹۵ کمتر از ۲ درصد بوده است و از آن جا که در چهار سال گذشته، نمودار افزایش قیمت‌ها شیب تندتری را تجربه کرده است، پس می‌توان انتظار داشت که وضعیت سهم آموزش در خانوارهای کم درآمد و حتی متوسط به مراتب نامطلوب شده است.^۲

بررسی گردش مالی صنعت نوشت افزار در جهان و ایران

در ادامه تلاش شده است به بررسی دقیق گردش مالی صنعت نوشت افزار در جهان و ایران بپردازیم:

الف- جهان

طبق آمار گردش مالی نوشت‌افزار در جهان ۱۸۰ میلیارد دلار (۲۰۱۸) است؛ آماری که سال به سال در حال رشد است. نکته مهم اینجاست که بازار نوشت‌افزارها یک صنعت با گردش مالی بالا محسوب می‌شوند و کشورهای مهم صنعتی در حوزه تولید و صادرات این محصولات فعالیت می‌کنند. بنابر آمار این بازار سالانه حدود ۱۰ درصد در جهان رشد دارد. بازار رو به افزایش و توسعه نوشت‌افزار در مناطق اقتصادی نوظهور جهان مانند آسیا، آسیای غربی، آمریکای لاتین و شرق آفریقا تمرکز دارد. رشد جمعیت، افزایش نرخ سواد، افزایش درآمد، افزایش هزینه‌های مربوط به آموزش و پرورش، ارائه طرح‌های دولتی به منظور بهبود بخش آموزش و پرورش و افزایش مدارس از جمله مواردی است که باعث شده در این چند سال، بازار نوشت افزار رو به رشد باشد.^۳

ب- ایران

گردش مالی نوشت‌افزار در ایران هم مانند دیگر کشورها رقم بالایی است؛ رقمی که نمی‌توان بدون در نظر گرفتن برنامه‌ریزی فرهنگی و اقتصادی از کنار آن گذشت. گردش مالی نوشت‌افزار در ایران تقریباً ۶ هزار میلیارد تومان است. اما در این خصوص نکاتی وجود دارد که جالب توجه است؛ ما از گردش ۲ هزار میلیارد تومانی از سال ۸۸، به رقم ۶ هزار میلیارد تومان در یک سال گذشته رسیدیم. این در حالی است که در سال ۹۶، این گردش مالی حدود ۴ هزار میلیارد تومان^۴ بود. سهم واردات هم در این گردش مالی بسیار زیاد است، به‌طوری که کشورهای چین، هند و ترکیه بیشترین صادرات نوشت افزار را به ایران دارند.^۵ هر چند که به اذعان کارشناسان اقتصاد این آمار در سال ۹۸ به دلیل ممنوعیت واردات و تحریم متفاوت به نظر می‌رسد، به گونه‌ای که تولیدگندگان توانسته‌اند با در اختیار گرفتن بیش از ۶۰ درصد

۱- سعید حسینی، رئیس مجمع نوشت افزار، تجهیز مدارس با تولیدات بومی، ۱۸ فروردین ۹۷

۲- تیتیر ۲۰، سال نو تحصیلی و سایه سنگین گرانی بر بازار لوازم آموزشی، ۹۸/۶/۹

۳- خبرگزاری فارس، ۹۰ درصد بازار نوشت افزار در سیطره شرک و دوستان، ۹۸/۶/۹

۴- اقتصاد نیوز، قاچاق در بازار لوازم التحریر، ۹۷/۶/۱۸

۵- مشرق، ۹۰ درصد بازار نوشت افزار در سیطره شرک و دوستان، ۱۳ مرداد ۹۸

تولید، بازار نوشت افزار داخلی را در دست بگیرند، اما باید تا انتهای سال صبر کرد و دید که آیا واقعا این میزان تولید داخل محقق می‌شود یا خیر؟

کلام آخر

افزایش قیمت نوشت افزار در آخرین روزهای منتهی به آغاز سال تحصیلی جدید نگرانی و فشار بر خانواده‌ها را به دنبال داشته است. این در حالی است که بسیاری از فروشندگان، نوسانات قیمت دلار و بروز مشکلات تجاری از جمله گران شدن کاغذ و کمبود مواد اولیه را دلیل افزایش قیمت نوشت افزار می‌دانند. هر چند که به نظر می‌رسد در کنار مسائلی همچون وارداتی بودن بخش زیادی از نوشت افزار و مشکلات تجاری و تورم موجود، کمبود مکانیزم‌های نظارتی، تخلفات و گران‌فروشی در بازار نوشت افزار نیز، مزید بر علت شده است.

در هر حال، خرید نوشت افزار در آستانه سال جدید برای شروعی تازه مطالبه بیشتر دانش‌آموزان از خانواده‌ها است و تهیه این مایحتاج امروزه در شرایطی که قیمت نوشت افزار همچون دیگر اجناس روند صعودی غیرمنتظره گرفته است؛ باید برای آن فکری اندیشید. چراکه براساس اعلام رسمی وزارت آموزش و پرورش، کودکان بازمانده از تحصیل به رقم ۱۷۵ هزار نفر رسیده است^۱ که ممکن است با افزایش هزینه‌های زندگی و خارج شدن اولویت‌های آموزشی از هزینه‌های الزامی زندگی، در سال تحصیلی جاری این مسئله به دغدغه‌ای برای خانواده‌ها تبدیل شود. لذا در نهایت اگر بپذیریم که نظام آموزشی کشورها یکی از بنیادی‌ترین محورهای توسعه به شمار می‌رود، وضعیت افزایش قیمت چند برابری نوشت افزار در سال ۹۸ را باید نگران کننده دانست.

^۱-تیترا ۲۰ سال نو تحصیلی و سایه سنگین گرانی بر بازار لوازم آموزشی، ۹ شهریور ۹۸